Daarna is het niet de taak van den accountant om lijsten te geven van debiteuren, die allen op tijd hebben betaald; van afdeelingen, die hun productie hebben gehaald; enz., doch is het de taak van den accountant lijsten te geven van debiteuren, die achterstallig zijn; van afdeelingen die beneden de normale productie zijn gebleven; van verkoopen tegen lagere prijzen; enz.

Debater *F. J. B. Gardner* (Gr. Br.) merkt o.m. op, dat er voor gewaakt moet worden, dat de a.s. accountant, die toch vooral een practisch mensch moet worden, niet te veel geladen wordt met theoretische kennis van allerlei aard, waardoor de practijk in het gedrang zou komen.

Voorts is spreker het niet eens met den inleider, waar deze zegt, dat het effect van een advertentie-campagne met juistheid te bepalen is.

Debater *F. O. Tilley* (Gr. Br.) merkt op, dat het een „aid to commerce” zou zijn, indien de aandeelhouders, door betere rapporten van de accountants, wat meer werden ingelicht.

Debater *John Myers* (Gr. Br.) meent, dat de inleider twee functies met elkaar verwardt. N.l. de accountant als controleur en bewaker van de belangen van de firmanten, resp. aandeelhouders en de accountant als „business-doctor”.

De inleider staat op het standpunt, dat de accountant ook tot taak heeft, steeds oog te hebben, niet alleen voor de verbeteringen in de administratieve-verantwoording, doch ook voor nieuwe mogelijkheden bij het doen der zaken en het uitoefenen van het beheer. Hoewel spreker toegeeft, dat de accountants zeer veel ervaring opdoen bij de dagelijkse uitoefening van hun beroep in verschillende zaken, meent hij toch, dat zij er angstig voor moeten waken, dat zij de hun gegeven opdracht niet overschrijden. Door overschrijding van de opdracht nemen zij een verantwoordelijkheid op zich, die zij niet kunnen dragen en kunnen zij in conflict komen met de bedrijfsleiding.

Debater *G. T. B. Fall* (Gr. Br.) brengt naar voren, dat er naar zijn meening twee groepen van a.s. accountants onderscheiden moeten worden, n.l. zij, die publie-accountant willen worden en zij, die in handel, industrie of bankwezen werkzaam zullen zijn.

Spreker wil ook de opleiding daarop gericht zien.

Debater *W. F. Edwards* (Gr. Br.) merkt o.m. het volgende op:

„Te dikwijls wordt er gedacht, dat controleeren en belastingwerkzaamheden de belangrijkste functies van den accountant zijn. Niets moet worden nagelaten om aan te toonen, dat „de accountant niet alleen kan assistee bij, doch ook werkelijk „deel kan hebben aan het beheer ten voordeele van den handel „en de gemeenschap”.

en voorts, dat in Engeland meer en meer door de colleges van Commissarissen het nut wordt ingezien om in hun midden een accountant op te nemen.

Naar spreker's meening moest men de „finance-manager” (hiermede wordt op den accountant gedoeld) zeker zoo zorgvuldig uitkiezen als de „sales-manager”.

De Voorzitter van deze zitting, de Heer *C. J. Shiells*, President van „the Society of Accountants in Edinburgh”, sprak over het feit, dat men in den laatsten tijd nogal eens afgaf op de academische opleiding.

Spreker vond dit jammer, want zegt hij, hoe men er ook over moge denken, men zal het er over eens moeten zijn, dat de man met academische opleiding, geleerd heeft zelf te denken en dit is zeker nu noodig, nu het arbeidsterrein van den accountant zich steeds meer uitbreidt.

BELASTINGVRAAGSTUKKEN

Red. P. K. NIEKERK

(Bijdragen en mededeelingen zende men aan den Secretaris der Redactie)

OMZETBELASTINGWET 1933

De rechtmatige trots, welke ons vroeger vervulde wanneer wij er op konden wijzen, dat ons land deze uitverkoren belasting der Middeleeuwen niet kende, behoort thans tot de vergane glorie. Met ingang van 1 Januari 1934 heeft ons land zich geschaard bij de groep van landen, welke in de overdracht van goederen een belastbare handeling wenschen te zien.

Uit belastingwetenschappelijk oogpunt is van een omzetbelasting naar onze meening weinig goeds te zeggen. Een zwakke rechtvaardiging er van als corrigeerende verteringsbelasting zou mogelijk zijn bij een stelsel, dat in hoofdzaak steunt op de elementen van het draagvermogen. Ons belastingstelsel kent echter al reeds zooveel van dergelijke correcties, dat aan een nieuwe correctie waarlijk geen behoefte bestond; bovendien doet de omvang der omzetbelasting deze rechtvaardiging volkomen in het niet verzinken.

Ontbreekt de rechtvaardiging, niet echter de oorzaak, namelijk een berooide schatkist. Het is ook deze oorzaak welke indertijd onze lotgenooten tot de invoering eener omzetbelasting heeft genoopt. Van de Europeesche landen, welke thans een omzetbelasting kennen, noemen wij: Duitschland, Frankrijk, België, Italië, Oostenrijk, Hongarije, Joegoslavië, Polen, Roemenië en Portugal; alle belligerenten van den wereldoorlog.

Hiermede openbaart zich echter ten aanzien van ons land onmiddellijk een verschil met de genoemde landen. Terwijl voor genoemde landen de invoering der omzetbelasting verklaard kan worden als een oorlogsnawee (de datum van invoering ligt meestal tussehen 1921 en 1923, met uitzondering van Duitschland, welk land reeds tijdens den oorlog tot een omzetbelasting besloot), ontbreekt voor ons land deze verontschuldigende omstandigheid. Uit dit oogpunt bezien, behoort Nederland niet thuis bij deze groep.

De Europeesche landen, welke thans bij ons weten geen omzetbelasting kennen, zijn: Engeland, Denemarken, Zweden, Noorwegen, Spanje en Zwitserland. Het is wel merkwaardig dat van deze landen er slechts één is, dat zijn prijzen nog in goudwaarde uitdrukt. Overigens valt het op, dat deze groep in hoofdzaak de neutrale landen van den laatsten oorlog omvat; van deze is ons land dus het eerste geweest, dat naar een middel als de omzetbelasting gegrepen heeft.

Ten aanzien van enkele punten willen wij de wet hier nader bezien. Het eerste punt raakt een bedrijfseconomische kwestie.

De eenmalige heffing van het verhoogde percentage bracht als consequentie mede, dat in de samenstellende factoren van den kostprijs geen omzetbelasting aanwezig mocht zijn, aangezien anders een dubbele heffing zou plaats vinden. Niettemin heeft de wetgever de vrijstelling (al of niet via restitutie) ten aanzien der kostprijsfactoren beperkt en wel tot de grond- en hulpstoffen. Voor de vrijstelling der laatste, welke een latere concessie van den Minister geweest is, wordt in par. 7 der Uitvoeringsresolutie een nadere verklaring gegeven:

a. grondstoffen zijn de stoffen, welke bij het vervaardigen in het eindproduct overgaan;

b. hulpstoffen zijn alle niet duurzame stoffen, die bij het vervaardigen worden verbruikt zonder in het eindproduct over te gaan. De omstandigheid „verbruikt worden” wordt ook geacht te bestaan, indien de stoffen niet bij een enkel gebruik, doch eerst na eenige malen te zijn gebruikt, binnen een beperkt tijdsverloop teniet gaan.

(Wordt vervolgd)

J. C. SPANGENBERG

Hiernit blijkt voldoende, dat er tal van materialen zullen zijn, welke niet vrij van belasting ingekocht zullen kunnen worden (bijv. alle materialen benodigd voor transport, zooals olie en benzine), zoodat hierop de omzetbelasting dubbel geheven zal worden, zooals trouwens ook het geval zal zijn met de kostprijsgedeelten bestaande in afschrijvingen op machines, gereedschappen en vervoermiddelen, welke na 1 Januari 1934 zijn aangeschaft. Hierin ligt natuurlijk een groote onbillijkheid en we mogen van de belastingadministratie verwachten, dat in gevallen waarbij twijfel mogelijk is of een bedrijfsmiddel al dan niet een werktuig of een hulpstof in den zin der wet is, de tendens zal bestaan de dubbele belasting zooveel mogelijk te vermijden. Hetgeen wij tot nu toe in dit opzicht ervaren hebben, is echter weinig moedgevend en wij vreezen, dat de Tariefcommissie heel wat gevallen zal moeten beslissen.

Wij wijzen er hier nog op, dat voorzoover er dubbele heffing plaats heeft, de fabrikant zal moeten trachten zijn verkoopprijzen te verhoogen, hetgeen meestal tot de onmogelijkheden zal blijken te behooren, waarna de omzetbelasting van karakter verandert en in plaats van een verteringsbelasting een bedrijfsbelasting wordt, welke extra op de winst zal komen te drukken, hetgeen dan meestal zeggen wil, dat het verlies ermede verhoogd wordt.

Het tweede punt, dat wij ter sprake willen brengen, is de techniek van heffing. Er bestaan te dien aanzien twee mogelijkheden, n.l. het plakken van zegels op de verkoopfacturen en het ontleenen aan de administratie van het belastbare omzetsijfer, hetwelk dan door een aanslag getroffen wordt. Onze wetgever nu is zoo bescheiden geweest beide eischen te stellen, d.w.z. in het normale geval moeten zoowel zegels geplakt als speciale administratieve werkzaamheden verricht worden om de belastbare factuurbedragen en de verschuldigde belasting afzonderlijk te doen blijken. De vrijstelling van het plakken van zegels kan alleen bij wijze van gunst verkregen worden. Par. 5 B der Uitvoeringsresolutie bepaald hieromtrent nader, dat het in het voornemen ligt deze vergunning alleen te verleen aan de fabrikanten, die geregeld dagelijks een zoodanig groot aantal facturen hebben te zegelen, dat de daaraan verbonden werkzaamheden een omvangrijken arbeid vereischen, zoodat de vergunningen „uiteraard” beperkt zullen blijven tot de groote bedrijven. Naar wij nader ten departemente vernamen, wordt onder een groot aantal verstaan een daggemiddelde boven 100.

Het is ons werkelijk niet duidelijk, waarom de wetgever zoo afkeerig is geweest van het aanslagstelsel, welk stelsel bij een deugdelijke administratie toch niet minder veiligheid biedt dan het zegelsysteem. Het wil ons voorkomen, dat de Regeering, welke hier in hooge mate gebruik maakt van de diensten der burgers, wel wat eoulanter had kunnen zijn tegenover haar onbezoldigde ambtenaren en alles in het werk had behooren te stellen hun taak zooveel mogelijk te verlichten. Alleen in geval de vrijstelling van het plakken van zegels verkregen is, bestaat er naar ons gevoelen een motief aan de administratie bepaalde eischen te stellen; bestaat deze vergunning niet, dan wordt den fabrikant met deze administratieve eischen onnoodige overlast aangedaan.

Evenzeer als een onnoodigen overlast beschouwen wij de voorgeschreven administratieve maatregelen ten aanzien van de ontvangen facturen. Het was naar onze stellige overtuiging voldoende geweest voor te schrijven, dat de ontvangen facturen in een register ingeschreven behooren te worden, zoodat zij, die geen behoorlijke boekhouding hadden, verplicht werden een register te gaan bijhouden. Speciale kolommen behoefde dit register niet te bevatten, voor controle is het immers onvoorwaardelijk noodig de oorspronkelijke facturen aan een onderzoek te onderwerpen. Alleen ten aanzien van de aankopen, waarvoor een bestelorder werd afgegeven, zou het nut kunnen

hebben deze in een aparte kolom te vermelden, doch deze kolom ontbreekt nu juist op het voorgeschreven model.

Ook ten aanzien van de registers voor copieën van afgegeven facturen moet opgemerkt worden, dat deze ons weinig doelmatig voorkomen. Ingeval de belasting langs den weg eener aangifte geheven moet worden, ware het wenschelijker geweest voor te schrijven, dat de omzet gesplitst had moeten worden in een gedeelte, dat krachtens de wet vrij is, een gedeelte, dat krachtens ontvangen bestelorders vrij is en voorts een splitting van het overblijvende bedrag naar de beide belastingpercentages. Thans ontbreken de beide eerstgenoemde categorieën, zoodat er voor den controleerenden ambtenaar geen totaalcontrole mogelijk is door vergelijking met den uit de boekhouding blijken omzet.

Ten aanzien van creditnota's, waaromtrent nergens iets voorgeschreven is, moet aangenomen worden, dat soortgelijke registers bijgehouden moeten worden.

Wij volstaan met bovenstaande opmerkingen; de praktijk zal ongetwijfeld nog zeer veel aan het licht brengen, dat nadere voorziening behoeft. Het ongerief, dat de Omzetbelasting wet 1933 aan industrieel en commercieel Nederland zal berokkenen, zal niet weinig zijn; op den eersten Januari 1934 zullen we als op een *dies ater* terug moeten zien.

G. H. LUYENDIJK

EEN KWART EEUW ACCOUNTANCY IN HET GOUVERNEMENTELE BEDRIJFSLEVEN

Onder dezen titel is een verzameling opstellen verschenen, uitgegeven en bewerkt door een aantal ambtenaren van den Indischen Gouvernements Accountantsdienst, waarin ter gelegenheid van het in 1932 herdachte 25-jarig bestaan een inzicht in dezen dienst wordt gegeven.

Indertijd heeft een medewerker in ons blad, die dien Dienst vele jaren heeft kunnen gadeslaan, waardeerende woorden over den Dienst en zijne ambtenaren geschreven, en onze lezers weten dus reeds hoe verdienstelijk daar door een aantal collega's is gewerkt.

Deze vertellen nu in een negental opstellen over het ontstaan en de wording van den Dienst; over het contact met andere controle-apparaten in het Indische bestuursstelsel; over de moeilijkheden ondervonden bij het inrichten en later bij het controleeren van de commercieële boekhouding in de Indische Landsbedrijven; over de Bedrijvenwet; over de positie van den accountant in overheidsdienst, vergeleken met den public accountant; over het contact van den Accountantsdienst met het Handelsonderwijs, waarbij het Hoofd van den Dienst de Unificatie der boekhoudexamens wist te verkrijgen, en eindelijk over het zich vereenigen van de accountants in den Indischen dienst.

Dit alles voorafgegaan door een kort inleidend woord van den chef van den Dienst, den heer *W. de Vries Gzn.* en een slotwoord van denzelfde.

Ongetwijfeld zal het allen, die met deze opstellen kennis maken, verheugen door de insiders te worden ingelicht over datgene wat door de onvermoeide leiders en werkers in dezen Dienst is gewrocht, en zij zullen met belangstelling de moeilijkheden lezen, die voor 25 jaar te overwinnen waren om iets te bereiken en de moeilijkheden, die nu weer aan de ontwikkeling van den Dienst worden in den weg gelegd, als gevolg van den slechten toestand van de Indische Schatkist.

Van harte hopen wij met de collega's van den Indischen Gouvernements-Accountantsdienst, dat de Regeering zal inzien, dat zij verstandig doet op dit apparaat geen bezuinigingen toe te passen, die een inkrimping van zijne werkzaamheden